

Mötesbok: Valnämnden (2026-05-11)

Valnämnden

Datum: 2026-05-11

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

KallelseValnämnden2026-05-11

3

Val av justerare

Tillkommande och utgående ärenden

Ärenden

24/26 Information från förvaltningen

5

25/26 Valsedlarnas placering i röstnings- och vallokaler allmänna valet 2026

6

26/26 Beslut om avsteg från riktlinje för rekrytering av röstmottagare allmänna valet 2026

10

27/26 Övriga frågor

13

KUNGÄLV KOMMUN

Kallelse
2026-05-11

Kallelse

Instans	Valnämnden	
Plats	Stadshuset, plan 2, Bohusrummet	
Tid	Måndagen den 11 maj kl 17:00-19:00	
Ledamöter	Owe Johansson Winblad (S) Rolf Carlsson (SD) Peter Gustafsson (S) Henrik Rudolvsson (L) Bo Franzon (M) Lillemor Parkström (M) Knut Nordin (V)	Ordförande Vice ordförande
Ersättare	Dagmar Marcusson (S) Fredrik Schandorff (S) Petter Vedin (M) Erik Pilbom (KD) Kurt A Olsson (C) Hans Lundin (SD) Ulrica Brogren (S)	
	Owe Johansson Winblad (S) Ordförande	Oskar Engdahl Sekreterare

KallelseValnämnden
2026-05-11**Dagordning**

		Förslag till beslut
1	Upprop	
2	Val av justerare	Utses
3	Tillkommande och utgående ärenden	Fastställs
	Ärenden	
4	Information från förvaltningen	Antecknas
5	VN2025/0007-3 Valsedlarnas placering i röstnings- och vallokaler allmänna valet 2026	Beslut
6	VN2026/0018-1 Beslut om avsteg från riktlinje för rekrytering av röstmottagare allmänna valet 2026	Beslut
7	Övriga frågor	Antecknas

Denna behandling '24/26 Information från förvaltningen' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (4)

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Alexandra Nilsson

2026-04-27

Valsedlarnas placering i röstnings- och vallokaler allmänna valet 2026 (Dnr VN2025/0007-3)

Sammanfattning

Valmyndigheten beslutade 2026-03-31 om ett ställningstagande angående ordningen av valsedlarna i valsedelställen. Valnämnden hade vid denna tidpunkt redan beslutat om ordningen per 2026-12-23. Men till bakgrund av Valmyndighetens ställningstagande där de rekommenderar kommuner att tydliggöra ordningen föreslår förvaltningen att beslutet förtydligas för att ligga i linje med Valmyndighetens rekommendation.

Valsedlar ska finnas i samtliga röstnings- och vallokaler och placeras i ett ställ för valsedlar i anslutning till lokalerna. Det är av stor vikt att alla partiets valsedlar behandlas och presenteras likvärdigt. Partier som fått mer än en procent av rösterna (1%-partier) vid 2018 eller 2022 års riksdagsval ska finnas i alla röstnings- och vallokaler. Valsedlar ska finnas för alla tre valen, det vill säga riksdag, region- och kommunfullmäktige.

Valsedlarna för alla tre valen till riksdag, region- och kommunfullmäktige bör placeras i bokstavsordning utifrån partiernas registrerade namn. Blanka valsedlar placeras först.

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

1. Valsedlar för val till riksdag, region- och kommunfullmäktige placeras i bokstavsordning utifrån partiernas registrerade namn.
2. Valsedlarna för varje val står i varsin rad (helst lodrät) i ordningen riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå).
3. Partivalsedlar och namnvalsedlar för samtliga partier som deltar i valen är placerade i samma valsedelställe.
4. Blanka valsedlar är placerade väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstället.
5. Röstmottagarna ansvarar för placeringen av samtliga valsedlar i ställ för valsedlar, och att detta sker på ett korrekt sätt i bestämd ordning.

Juridisk bedömning

Enligt vallagens 9 kapitel 12 § ska valsedlar för partier som fått mer än en procent av rösterna vid 2018 eller 2022 års riksdagsval (1%-partier) finnas i alla röstnings- och vallokaler. Valsedlar ska finnas för alla tre valen, det vill säga riksdag, region- och kommunfullmäktige.

Enligt vallagens 9 kapitel 6 § ska samtliga partier som deltar i val kunna lägga ut sina valsedlar i röstnings- och vallokalerna. Regleringen gäller under förutsättning att partierna anmält sitt deltagande i val.

Ordningen för valsedlarnas placering regleras inte i lag och det är därför upp till kommunen att själv bestämma. Det är röstmottagarna som ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället enligt 8 kap. 4 § vallagen. Enligt lagstiftaren ska det inte göras någon åtskillnad mellan placeringen av partiernas valsedlar. Alla valsedlar ska tillhandahållas på ett likformigt sätt, på en och samma plats.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Ordningen för valsedlarnas placering regleras inte i lag men som vägledning har Valmyndigheten valt att anta ett vägledande ställningstagande om valsedlarnas ordning i valsedelställen. Valnämnden har tidigare tagit ett beslut avseende ordningen för valsedlarnas placering i valsedelställen. Efter att valnämnden beslutat om ordningen 2025-12-23 beslutade Valmyndigheten om ett nytt vägledande ställningstagande avseende valsedlarnas ordning i valsedelställen. I ställningstagande framgår att Valmyndigheten önskar att kommunerna tydliggör ordningen för placeringen av valsedlarna i valsedelställen. Det är mot bakgrund av Valmyndighetens ställningstagande per 2026-03-31 som förvaltningen föreslår valnämnden att anta ett förtydligande beslut angående ordningen.

Utgångspunkten för ställningstagandet är att det ska vara lätt för väljarna att hitta bland valsedlarna och för röstmottagarna att hålla ordning i valsedelställen. Valmyndigheten rekommenderar att valsedlarna placeras enligt följande ordning:

- Valsedlarna är placerade i bokstavsordning efter de partibeteckningar partierna deltar under.
- Valsedlarna för varje val står i varsin rad (helst lodrät) i ordningen riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå).
- Partivalsedlar för samtliga partier som deltar i valen är placerade i samma valsedelställe.
- Blanka valsedlar är placerade väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstället.
- Namnvalsedlar för samtliga partier som deltar i valen är placerade i samma valsedelställe.

Bedömning

Valsedlar från partier som fått mer än en procent av rösterna vid 2018 eller 2022 års riksdagsval (1%-partier) ska finnas i alla röstnings- och vallokaler. Valsedlar ska finnas för alla tre valen, det vill säga riksdag, region- och kommunfullmäktige. Förvaltningen administrerar beställningen av valsedlar för de partier som uppfyller kraven för enprocentsregeln.

Valsedlar ska finnas i samtliga val- och röstningslokaler. Valsedlarna ska läggas ut på ett bord i anslutning till lokalen, det är av stor vikt att alla partiernas valsedlar behandlas likvärdigt och presenteras på ett likformigt så långt som är möjligt i alla val- och röstningslokaler. Förvaltningen föreslår att valsedlarna placeras enligt följande ordning, i enlighet med Valmyndighetens rekommendation,

- Valsedlarna är placerade i bokstavsordning efter de partibeteckningar partierna deltar under.
- Valsedlarna för varje val står i varsin rad (helst lodrät) i ordningen riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå).
- Partivalsedlar för samtliga partier som deltar i valen är placerade i samma valsedelställe.
- Blanka valsedlar är placerade väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstället.
- Namnvalsedlar för samtliga partier som deltar i valen är placerade i samma valsedelställe.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Förvaltningens bedömning är att ärendet relaterar till punkt 5 i kommunfullmäktiges strategiska mål "Att medborgare och näringsliv skall känna ökat förtroende för kommunen".

Genom att kommunen upprätthåller en förutbestämd, likformig ordning i vallokalerna kan kommunen bidra med att upprätthålla ett förtroende hos väljarna.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Förvaltningens bedömning är att ärendet kan relateras till mål 16 i Agenda 2030 "Fredliga och inkluderande samhällen" med speciellt fokus på delmål 16.6 "Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner". Genom att kommunen säkerställer en likformig ordning på röstmottagningsställena underlättar det för eventuella valobservatörer som önskar överse valgenomförandet. Vilket bidrar till att kommunen kan uppfylla delmål 16.6.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Placeringen av valsedlar kan inte direkt bedömas utifrån politiska styrdokument, men kan däremot kopplas till den övergripande demokratiska processen i kommunen. Beslutet bidrar dock med, likt ett styrdokument, vägledning för de som arbetar i kommunens val- och röstningslokaler.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Förvaltningens bedömning utifrån ett medarbetar och brukarperspektiv är att ordningen av valsedlar i valsedelställen kan bidra med en god och tydlig ordning som bidrar till en förutsägbarhet för både väljare såväl som röstmottagare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Förvaltning bedömer att genom arbetet för röstmottagarna i val- och röstningslokaler underlättas genom att ordningen i valsedelställen är likformig i alla lokaler. Arbetet underlättas särskilt för röstmottagare vid hantering av valsedlar, uppsättning och påfyllning. En tydlig beslutad ordning av valsedlarna kan även användas som ett stöd vid frågor från medborgare eller partier.

Ekonomisk bedömning

Beslutet underlättar för de som arbetar i vallokaler vid hantering av valsedlar och kan användas som ett stöd vid frågor från medborgare eller partier.

Förslag till beslut

1. Valsedlar för val till riksdag, region- och kommunfullmäktige placeras i bokstavsordning utifrån partiernas registrerade namn.
2. Valsedlarna för varje val står i varsin rad (helst lodrät) i ordningen riksdag (gul), kommunfullmäktige (vit) och regionfullmäktige (blå).
3. Partivalsedlar och namnvalsedlar för samtliga partier som deltar i valen är placerade i samma valsedelställ.
4. Blanka valsedlar är placerade väl synliga nedanför övriga valsedlar i valsedelstället.
5. Röstmottagarna ansvarar för placeringen av samtliga valsedlar i ställ för valsedlar, och att detta sker på ett korrekt sätt i bestämd ordning.

Åsa Berglie
Sektorchef Samhällsbyggnad

Tomas Gustavsson
Verksamhetschef Kommuncenter

Anna Hedlin
Enhetschef Förvaltning och utredning

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteutlåtande

Handläggarens namn
Moa Stensson

2026-04-21

Beslut om avsteg från riktlinje för rekrytering av röstmottagare allmänna valet 2026 (Dnr VN2026/0018-1)

Sammanfattning

Som en del i sitt stöd till lokala och regionala valmyndigheter har Valmyndigheten tagit fram flertalet vägledande ställningstaganden. Dessa ställningstaganden är endast styrande för Valmyndighetens verksamhet och vägledande för valadministrationen.

Kungälv kommun valde därför mot bakgrund av Valmyndighetens ställningstagande om opartiskhet och saklighet i röstmottagningslokalerna att ta fram en riktlinje för rekrytering av röstmottagare. Riktlinjen utgår från Valmyndighetens ställningstagande om krav på saklighet och opartiskhet och innehåller tydliga anvisningar för hur rekryteringen av röstmottagare ska genomföras i Kungälv kommun för att säkerställa saklighet och opartiskhet.

I den framtagna riktlinjen framgår det att personer som tillhör samma familj inte bör placeras i samma röstmottagningslokal. Det framgår dock att om valkansliet bedömer att det krävs att familjemedlemmar placeras i samma röstmottagningslokal för att säkerställa att valet går att genomföra på ett tryggt och säkert sätt kan beslut om avsteg från riktlinjen fattas.

Förvaltningen gör bedömningen att ett beslut om avsteg från riktlinjen för rekrytering av röstmottagare gällande att familjemedlemmar inte bör placeras i samma röstmottagningslokal bör fattas. Bedömningen baseras på att det bedöms som nödvändigt att placera familjemedlemmar i samma röstmottagningslokal för att vi ska kunna säkerställa att vi har tillräckligt med kompetens och personal i alla våra röstmottagningslokaler.

Förvaltningen föreslår följande förslag till beslut:

1. Röstmottagare från samma familj får tjänstgöra samtidigt i röstmottagningslokal om det bedöms som nödvändigt av valadministrationen för att säkerställa att varje röstmottagningslokal har tillräckligt med erfarna röstmottagare samt tillräckligt antal för att kunna genomföra uppdraget.

Juridisk bedömning

Vallagen (2005:837) innehåller inga uttryckliga bestämmelser som reglerar eller förbjuder att familjemedlemmar tjänstgör som röstmottagare i samma röstmottagningslokal. Däremot står det i lagen att valet ska genomföras på ett rättssäkert sätt och präglas av saklighet och opartiskhet. Den lokala riktlinjen för rekrytering av röstmottagare är framtagen med utgångspunkt i Valmyndighetens vägledande ställningstaganden och medger möjlighet till avsteg när detta bedöms nödvändigt för ett tryggt och säkert valgenomförande.

Beslutet om avsteg grundas på en behovsbedömning av bemanning och kompetensförsörjning och bedöms vara förenligt med vallagens krav, då syftet är att säkerställa att samtliga röstmottagningslokaler bemannas med tillräcklig erfarenhet och kompetens.

Enligt kommunallagen (2017:725) ska kommunala beslut fattas på sakliga och objektiva grunder. Beslutet bedöms vara förenligt med objektivitets- och likställighetsprinciperna, då det inte innebär

otillbörlig särbehandling utan är motiverat av verksamhetsmässiga behov och ett allmänt intresse av att valet kan genomföras korrekt och säkert.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Som en del i sitt stöd till lokala och regionala valmyndigheter har Valmyndigheten tagit fram flertalet vägledande ställningstaganden. Dessa ställningstaganden är endast styrande för Valmyndighetens verksamhet och vägledande för valadministrationen.

Kungälv kommun valde därför mot bakgrund av Valmyndighetens ställningstagande om opartiskhet och saklighet i röstmottagningslokalerna att ta fram en riktlinje för rekrytering av röstmottagare. Riktlinjen utgår från Valmyndighetens ställningstagande om krav på saklighet och opartiskhet och innehåller tydliga anvisningar för hur rekryteringen av röstmottagare ska genomföras i Kungälv kommun för att säkerställa saklighet och opartiskhet.

I den framtagna riktlinjen framgår det att personer som tillhör samma familj inte bör placeras i samma röstmottagningslokal. Det framgår dock att om valkansliet bedömer att det krävs att familjemedlemmar placeras i samma röstmottagningslokal för att säkerställa att valet går att genomföra på ett tryggt och säkert sätt kan beslut om avsteg från riktlinjen fattas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det i detta fall finns särskilda skäl att besluta om avsteg från riktlinjen för rekrytering av röstmottagare, avseende placering av familjemedlemmar i samma röstmottagningslokal. Riktlinjen anger att familjemedlemmar som huvudregel inte bör placeras tillsammans, i syfte att säkerställa saklighet och opartiskhet i valets genomförande. Samtidigt framgår det att avsteg kan göras efter bedömning av valkansliet om bedömningen är att det krävs för att valet ska kunna genomföras på ett tryggt och säkert sätt.

Inför aktuellt val har förvaltningen gjort bedömningen att tillgången till röstmottagare med tillräcklig erfarenhet är begränsad i vissa röstmottagningslokaler. För att säkerställa att samtliga lokaler är bemannade med ett tillräckligt antal röstmottagare samt att det finns nödvändig erfarenhet och kompetens i varje lokal, bedöms det i detta fall vara nödvändigt att placera familjemedlemmar i samma röstmottagningslokal.

Förvaltningen gör vidare bedömningen att avsteget inte påverkar kraven på saklighet och opartiskhet negativt, då röstmottagarna fortfarande omfattas av gällande regelverk, utbildning och ansvar enligt vallagen samt kommunens riktlinjer. Beslutet bedöms därmed vara proportionerligt och motiverat utifrån behovet av en robust bemanning och ett tryggt och säkert genomförande av valet.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Beslutet om avsteg från riktlinjen för rekrytering av röstmottagare kan inte på ett direkt sätt kopplas till kommunfullmäktiges strategiska mål och styrdokument. Däremot kan beslutet indirekt vara bidragande för att stödja den demokratiska processen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Beslutet om avsteg från riktlinjen för rekrytering av röstmottagare kan inte på ett direkt sätt kopplas till Agenda 2030s mål, miljö eller hållbarhet.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Beslutet om avsteg från huvudregeln att familjemedlemmar inte bör placeras i samma röstmottagningslokal grundar sig på den riktlinje för rekrytering av röstmottagare som antagits av Valnämnden. Riktlinjen anger uttryckligen att avsteg kan medges efter bedömning av valkansliet om detta bedöms nödvändigt för att säkerställa att valet kan genomföras på ett tryggt och säkert sätt. Det aktuella beslutet utgör därmed en tillämpning av riktlinjen och fattas inom dess angivna

handlingsutrymme, baserat på ett konstaterat behov av tillräcklig bemanning och erfarenhet i samtliga röstmottagningslokaler.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Beslutet om avsteg från riktlinjen för rekrytering av röstmottagare bidrar till att stödja den demokratiska processen.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Det föreslagna beslutet påverkar inte medarbetarnas arbetsbelastning, deras arbetsmiljö och kräver inte heller några förändringar i personella resurser.

Ekonomisk bedömning

Beslut om avsteg från riktlinjen för rekrytering av röstmottagare tar inga ekonomiska medel i anspråk.

Förslag till beslut

1. Röstmottagare från samma familj får tjänstgöra samtidigt i röstmottagningslokal om det bedöms som nödvändigt av valadministrationen för att säkerställa att varje röstmottagningslokal har tillräckligt med erfarna röstmottagare samt tillräckligt antal för att kunna genomföra uppdraget.

Anna Hedlin
Enhetschef Förvaltning och Utredning

Tomas Gustavsson
Verksamhetschef Kommuncenter

Åsa Berglie
Sektorchef Samhällsbyggnad

Expedieras till:
Valsamordnare

För kännedom till:

Denna behandling '27/26 Övriga frågor' har inget tjänsteutlåtande.